

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 21 juni 2021

Onderwerp: zienswijze ontwerpbegroting 2022 en jaarrekening 2020 Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas (hierna: GR Geul & Maas) dient, ten behoeve van het vaststellen van de begroting 2022, door de afzonderlijke colleges van de deelnemende gemeenten in kennis te worden gesteld van de zienswijzen van de afzonderlijke gemeenteraden over de ontwerpbegroting 2022.

Met de samenwerking borgen de deelnemende gemeenten (Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul) de in de Wet milieubeheer genoemde wettelijke taken in het kader van de afvalinzameling en beoogden en beogen hiermee de kosten samenhangend met de afvalverwijdering te beheersen. Tot en met 2020 beperkte de samenwerking zich tot de exploitatie en beheer van de milieuparken. Vanaf 2021 is het takenpakket van de GR Geul en Maas verbreed met het huis aan huis inzamelen van huishoudelijk afval, onderhouden en legen van de brengvoorzieningen, logistieke diensten zoals de distributie van afvalzakken, inzameling van medicijnafval bij apotheken en inzameling van grof huishoudelijk afval op afroep.

Het voorleggen van de ontwerpbegroting 2022 van de GR Geul & Maas vloeit voort uit artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), waarin wordt aangegeven dat de gemeenteraad bij het dagelijks bestuur van de GR Geul & Maas zijn zienswijze kan geven over de (ontwerp)begroting.

Daarnaast ligt de jaarrekening 2020 GR Milieuparken Geul en Maas voor. Hierover heeft de raad op zich geen adviserende bevoegdheid maar om de processen rondom verbonden partijen te stroomlijnen, worden de jaarrekening van het voorafgaande jaar en de begroting van het volgende jaar samen naar de raad gezonden.

De Raad wordt voorgesteld:

- geen zienswijze te geven over de ontwerpbegroting 2022 van GR Geul & Maas;
- kennis te nemen van de jaarrekening 2020 van GR Milieuparken Geul & Maas.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Zoals bekend werkt de gemeente Valkenburg a/d Geul met de gemeenten Meerssen en Maastricht op het terrein van milieuparken samen in de GR Milieuparken Geul en Maas. Het inrichten van een milieupark is een wettelijke taak waaraan ook samen met andere gemeenten invulling kan worden gegeven. De GR Milieuparken Geul en Maas is een uitvoerings-samenwerkingsverband dat ziet op deze wettelijke taak. Vanaf 2021 is het takenpakket van de GR Geul en Maas verbreed en behoren de taken beschreven onder paragraaf 1 ook tot de GR Geul & Maas.

Bij het aangaan van deze samenwerking zijn afspraken gemaakt over de wijze van financiering van te maken kosten. Hiervoor zijn verdeelsleutels en inwonersbijdragen voor afgesproken. Een en ander vindt zijn weerslag in de jaarlijkse begroting voor het komende jaar en de jaarrekening voor het afgelopen (volledige) jaar (bijlagen 1 & 2). De jaarrekening 2020 GR Geul en Maas beperkt zich tot alleen de milieuparken.

Wethouder Meijers is als lid van het bestuur van de GR Geul en Maas betrokken bij het opstellen en vaststellen van de ontwerpbegroting 2022 en de jaarrekening 2020.

In de bestuursvergadering van 24 maart jl. heeft het GR-bestuur besloten:

- in te stemmen de *ontwerpbegroting 2022 GR Geul en Maas* (onder voorbehoud van eventueel in te brengen zienswijzen van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten);
- de concept-jaarrekening van de GR milieuparken Geul en Maas 2020 als zodanig vast te stellen.

De Raad wordt nu in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van de jaarrekening 2020 en kan haar zienswijzen kenbaar maken ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022.

De jaarrekening 2020 (bijlage 1)

De jaarrekening 2020 vertoont ten opzichte van de begroting 2020 een tekort van afgerond €431.000. Dit tekort is als volgt opgebouwd:

Hogere opbrengsten (€ 69.000)

De hogere opbrengsten worden voornamelijk veroorzaakt door een voordeel van € 76.000 op de bezoekersbijdrage. Dit voordeel zit met name bij het grof huishoudelijk afval, fijn huishoudelijk afval en c-hout. Daarnaast valt de bijdrage van de gemeentes aan de restzakken hoger uit (+€7500), doordat er meer restafvalzakken naar de milieuparken zijn gebracht. De bijdrage van de gemeente Maastricht voor de meerkosten milieupark Het Rondeel vallen lager (-€ 13.000) uit, met name a.g.v. lagere kapitaallasten i.v.m. een lagere rente. De opbrengst gerealiseerd uit de verwerking van afvalstromen zit nagenoeg op het begrote bedrag (-€2000).

Daarnaast is de bijdrage van de gemeenten in het negatieve resultaat (€ 67.000) over 2019 in 2020 verwerkt als bate. Daar staat in 2020 een dotatie aan de algemene reserve tegenover (-€67.000) waardoor de invloed op het resultaat in 2020 nihil is.

Meer lasten (-€ 500.000)

De apparaatskosten vallen ongeveer 3% hoger uit dan begroot (-€ 47.000). De overschrijding op de apparaatskosten wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurig zieken op de milieuparken waardoor extra moet worden ingehuurd.

Ten opzichte van de begroting is er een forse overschrijding (-€ 501.000). Door de coronadrukte is er fors meer afval gebracht dan begroot. Dit heeft geleid tot hogere verwerkingskosten. Qua tonnage is van alle fracties (behalve van groenafval, grond en puin) meer afgevoerd dan begroot. Van de grotere en duurdere fracties is met name fors meer B-hout, grof huishoudelijk afval, restafval, dakleer en matrassen gebracht. Financieel zitten de grootste overschrijdingen bij het grof huishoudelijk afval, B-hout, matrassen, harde kunststoffen en fijn huishoudelijk afval. Hiertegenover staat dat lagere uitgaven aan onderhoud geleid heeft tot het lager uitvallen van de bedrijfskosten dan begroot (+37.000). Daarnaast zijn als gevolg van een lagere rente de kapitaallasten lager uitgevallen (+11.000).

Samenvattend is in 2020 €500.000 meer uitgegeven dan begroot, zijn er €69.000 meeropbrengsten gegenereerd wat uitkomt op een negatief resultaat van afgerond €431.000.

Het tekort zal ten laste komen aan de deelnemende gemeenten, naar rato van het aantal inwoners. Voor Valkenburg aan de Geul betekent dit tekort een extra bijdrage van €45.201,=. In november 2020 zijn het college en de raad (raadsinformatiebulletin 20.76 van 3-11-2020) reeds geïnformeerd over te verwachten hogere kosten op de milieuparken.

De begroting 2022 (Bijlage 2)

De GR Geul & Maas levert verschillende diensten. Deze diensten zijn op hoofdlijnen beschreven in de gemeenschappelijke regeling die in november 2020 is vastgesteld en verwerkt in dienstverleningsovereenkomsten. In deze dienstverleningsovereenkomsten worden basistaken, plustaken en incidentele taakuitvoering onderscheiden. Aangezien de milieuparken een belangrijk deel van de basistaken vormen en in voorgaande jaren reeds waren ondergebracht in de GR Geul & Maas wordt dit als aparte basistaak benoemd. Dit heeft geleid tot de volgende programma's benoemd in de begroting GR Geul & Maas 2022:

- milieuparken
- overige basistaken
- plustaken

De programma's worden hieronder nader toegelicht. Met ingang van 2022 heeft de gemeente Maastricht haar overige basistaken (brengvoorzieningen, inzameling aan huis, op afroep en medicijnafval) ook onderbracht in de GR Geul & Maas. Dat leidt tot een forse toename van de begroting.

Milieuparken

De milieuparken zijn brengvoorzieningen voor burgers om diverse afvalstromen op een verantwoorde wijze te laten afvoeren en verwerken.

Lasten

De lasten stijgen als gevolg van indexering en toename van de verwerkingskosten. In de begroting wordt uitgegaan van een Dienstenprijsindex (DPI) van 2%. In de prognose van de afvalhoeveelheden voor 2022 is uitgegaan van het gemiddelde van de realisatie van de afgelopen twee jaren.

Baten

De lasten worden volledig gedekt uit de baten: poorttarieven, opbrengsten op de verwerking van de afvalstromen en de bijdragen van de deelnemende gemeenten (bijdrage voor de restzakken en het aantal inwoners). Om tegemoet te komen aan de stijgende lasten zijn een aantal maatregelen voorgesteld:

- Er is gekozen om op de poorttarieven een indexering van 2% toe te passen. Daarnaast vervalt met ingang van 2022 de mogelijkheid om tweemaal gratis hout aan te bieden. Voor de afvalstroom puin, grond, grofvuil, AB-hout, C-hout, dakleer en huishoudelijk restafval wordt een vergoeding gevraagd aan de burgers. De overige afvalstromen kunnen gratis worden aangeboden. Uitgangspunt voor de voorgestelde poorttarieven is het diftar-beleid, waarbij het motto 'de vervuiler betaalt' leidend is. De voorgestelde poorttarieven milieuparken 2022 zijn opgenomen in bijlage 3.
- Ten aanzien van een aantal afvalstromen worden door de GR G&M vergoedingen ontvangen: metaal, PMD, oud papier, textiel, frituurvet, cartridges, vlakglas en EPS (piepschuim).
- Ook voor de bijdragen voor restzakken is besloten om een indexering van 2% toe te passen. De verrekenprijs per restzak bedraagt €1,63 (2021: €1,60).
- Per saldo leidt dit tot een lichte daling van de inwonersbijdrage per gemeente: tarief van €17,66 per inwoner (2021: €17,94). De totale inwonerbijdrage daalt naar €2.768.943. De bijdrage van Gemeente Valkenburg aan de Geul bedraagt €289.080.

Overige basistaken

De overige basistaken betreffen voor Gemeente Valkenburg aan de Geul het beheer en onderhouden van de brengvoorzieningen van glas en textiel; het inzamelen van glas en textiel bij de brengvoorzieningen; beheer en onderhoud van de minicontainers, verzamelcontainers en emmers; distributie van de restzakken en de PMD-zakken; inzamelen van gft/e, restafval en PMD; inzamelen van grof huishoudelijk afval op afroep; de inzameling van medicijnafval bij apotheken en ten slotte beleidsadvisering, beleidsvoering en projecten.

De totale bijdrage van de gemeentes voor de overige basistaken stijgt naar €8.228.409. Waarvan de totale kosten voor gemeente Valkenburg aan de Geul uitkomen op €639.101.

Plustaken

De plustaken zijn nu nog niet opgenomen in de begroting. In de aanloop naar 2022 wordt geïnventariseerd welke plustaken uitgevoerd kunnen gaan worden.

Risicofactoren

De volgende risico's zijn onderkend bij het opstellen van de begroting: arbeidsrisico's zoals vervanging bij langdurig zieken; aangescherpte kwaliteitscriteria die kunnen leiden tot kostbare afkeur van partijen afval; lagere opbrengsten van grondstoffen; sorteerrisico's; milieurisico's; rentetarieven en corona. Daarnaast vormen de aanbestedingen een risicofactor. Eind 2020 zijn een groot deel van de afvalstromen opnieuw aanbesteed. De nieuwe verwerkingstarieven worden in de komende periode bekend.

3. Relatie met bestaand beleid

Past volledig binnen bestaand beleid.

Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) is van toepassing.

Wet Milieubeheer (Wm) is van toepassing.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

De voorliggende begroting is een voortzetting van het huidige beleid waarbij voor 2022 extra inspanningen worden geleverd om een verdere scheiding van grof en fijn restafval te bereiken.

Voor het vaststellen van de poorttarieven is het diftar-beleid een belangrijk uitgangspunt, waarbij het motto “de vervuiler betaalt” leidend is. Het doel is dat voor afvalstromen die bestaan uit (deels) niet meer herbruikbaar materiaal, en dus verbrand of gestort worden, een poorttarief wordt gerekend dat bij voorkeur de verwerkingskosten van dit afval dekt.

5. Samenwerking

De GR Geul en Maas is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul.

6. Aanbestedingen

Voor zover er aanbestedingen nodig zijn gebeurt dat volgens de richtlijnen van de gemeente Maastricht die gelijk zijn aan die van Valkenburg aan de Geul.

7. Duurzaamheid

- Optimale scheiding en hergebruik van afvalcomponenten tegen reële kosten.
- Vermindering gebruik van primaire grondstoffen door optimaal hergebruik van materialen.
- Uitvoering geven aan het nieuwe wettelijke afvalbeleid VANG (Van Afval Naar Grondstof).

8. Financiën

De ontwerpbegroting 2022 van de GR Geul & Maas zal voor de Gemeente Valkenburg aan de Geul een lagere bijdrage per inwoner aan de milieuparken betekenen. De daling van €17,94 naar €17,66 betekent, uitgaande van 16.470 inwoners, een bijdrage van €289.080.

De toerekening van de bij de milieuparken aangeleverde Valkenburgse gemeentelijke restzakken bedraagt €17.000.

Daarnaast zijn nu ook de overige basistaken ondergebracht bij de GR Geul & Maas. Dit betekent een bijdrage van Gemeente Valkenburg aan de Geul van €639.101.

In totaliteit is de bijdrage aan de GR Geul & Maas €945.181. In de gemeentebegroting is rekening gehouden met een bijdrage van € 941.151. Het tekort van € 4.030 kan ten laste worden gebracht van de voorziening afvalstoffenheffing.

9. Communicatie

De Ontwerpbegroting 2022 van de GR Geul en Maas ligt ter inzage gedurende de periode van 21 april tot en met 16 juni 2020.



10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u

- geen zienswijze te geven over de ontwerpbegroting 2022 van GR Geul en Maas;
- kennis te nemen van de jaarrekening 2020 van GR Milieuparken Geul en Maas.

11. Bijlagen

- 1 Jaarrekening GR Milieuparken Geul & Maas 2020
- 2 Begroting GR Geul & Maas 2022
- 3 Voorgestelde poorttarieven per 2022

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester



De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 20 april 2021;

Gehoord de raadsadviescommissie Stedelijke Ontwikkeling en Beheer de dato 1 juni 2021.

B e s l u i t :

- Geen zienswijze te geven over de ontwerpbegroting 2022 van GR Geul en Maas.
- Kennis te nemen van de jaarrekening 2020 van GR Milieuparken Geul en Maas.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 21 juni 2021.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter